

Bjørnsholm Landbrug ApS
Ømosevej 8
Ans Mark
8643 Ans By

13. januar 2022

Påbud om standsning af forurening fra ensilagemarkstak på Ømosevej 8

Silkeborg Kommune meddeler hermed påbud om etablering af opsamlingsbassin til saftafløb fra ensilagemarkstak tilhørende Ømosevej 8, 8620 Kjellerup.

Påbuddet meddeles i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 27 og 69.

Herudover indskræpes det at saftgivende ensilage ikke må lægges i markstak jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen § 17.

Baggrund

I forbindelse med konstatering af forurening af Ans Bæk d. 12. januar 2022, var Silkeborg Kommune på tilsyn på Ømosevej 8 d. 13. januar 2022 i forbindelse med opsporing af kilden til forureningen. Det var desuden konstateret ved tilsynet d. 12. januar, at bækken ikke var forurenede opstrøms rørlægningen. Kilden skulle derfor findes på det rørlagte stykke (se kortbilag 1).

Ved tilsynet kunne det konstateres, at der var placeret en ensilagemarkstak, hvorfra der var saftafløb. Der var ikke andre markstakke på markerne der grænser op til det rørlagte vandløb. Ensilagesaften løb ned i bunden af dalen, hvor det omtalte vandløb er rørlagt (se figur 1). Driftsleder Aizo Nijeholt, der var tilstede ved tilsynet, fortalte at markstakken var lagt i oktober og at den måske havde været lidt våd, men da der ikke var plads på ensilagepladsen, var det nødvendigt at lægge den i markstak. Som det ses af figur 1, falder terrænet kraftigt fra nord og ned mod bunden af dalen, hvilket medvirker til at saften fra ensilagestakken løber ned mod det rørlagte vandløb. Ud over ensilagesaften fra markstakken kommer der desuden en del overfladevand fra arealerne nord for stakken, der yderligere medvirker til at skylle ensilagesaften ned mod bunden af dalen. På trods af opblanding med regnvand havde væsken en meget mørk og metallisk farve, samt en meget kraftig lugt. Begge dele karakteristisk for ensilagesaft (se foto 2 og 3 i bilag 2). Der var desuden en smule saftafløb fra midt på stakken, der løb mod vest. Det blev dog vurderet ved tilsynet at bidraget herfra var minimalt.

Figur 1. Den grønne firkant viser den omtrentlige placering af markstakken, den blå linje viser hvor den rørlagte bæk løber og de røde linjer viser strømningsvejen for ensilagesaften. Tykkelsen på de røde linjer indikerer at afløbet var kraftigst mod øst.

Afværgende foranstaltninger

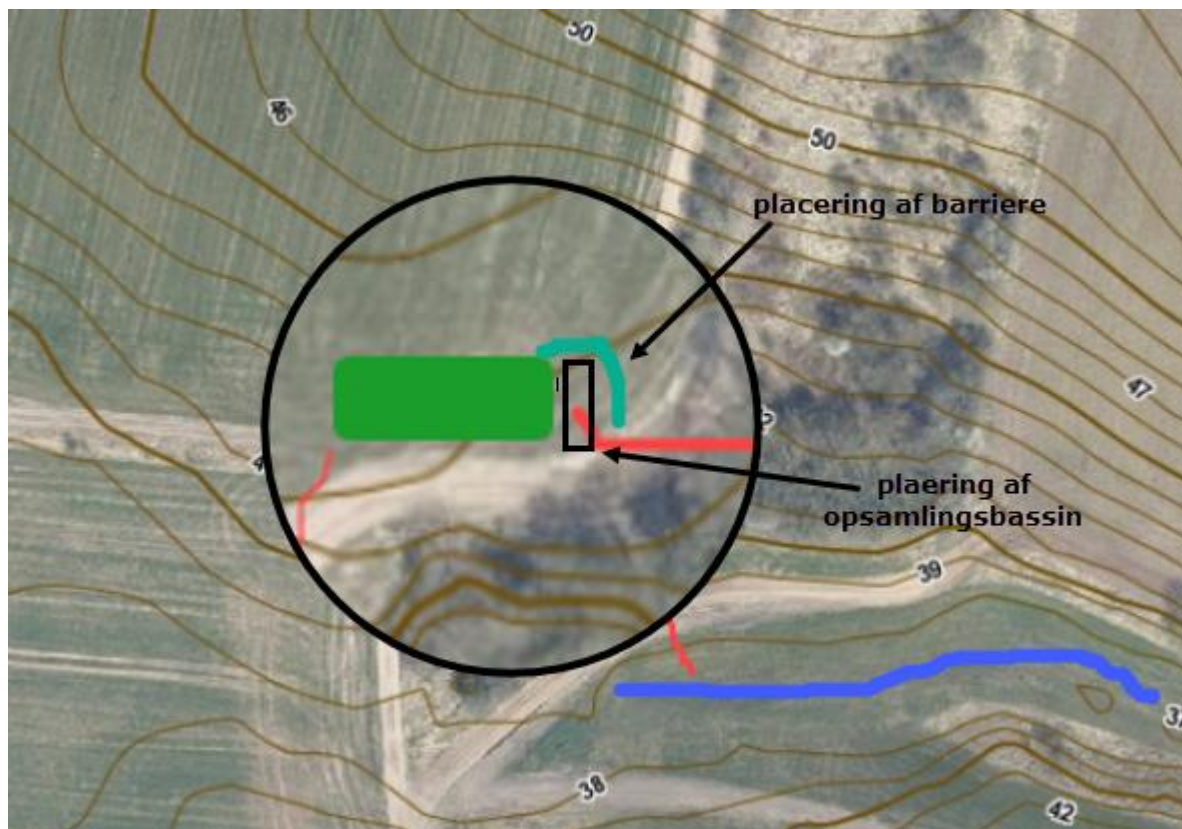
Da saftafløbet fra stakken er skyld i en kraftig forurening med lammehaler i Ans Bæk skal forholdet standes **omgående**. Det påbydes derfor, at der etableres et midlertidigt opsamlingsbassin til ensilagesaften fra stakken.

Fotodokumentation for at påbuddet er efterkommet sendes til landbrug@silkeborg.dk **senest mandag den 17. januar 2022.**

Dette påbud er ikke varslet, idet en øjeblikkelig indsats er nødvendig. Dette er i overensstemmelse med § 75, stk. 2 i Miljøbeskyttelsesloven.

Bassinet skal dimensioneres så det kan indeholde den gennemsnitlige nedbør til og med marts. Ud fra nedbørsmængden de sidste 2 år i januar, februar og marts, er der i gennemsnit faldet 200 mm regn for denne periode. Bassinet skal placeres på den østlige side af stakken og det må derfor forventes at en del af det regnvand der falder på stakken

også ender i bassinet (se figur 2). Bassinet skal graves i hele ensilagestakkens bredde i den østlige ende i en dybde af 1 m. Derudover skal der etableres en barriere mod nord, for at forhindre overfladevand fra de omkringliggende arealer i at løbe i bassinet. Barrieren kan etableres af den overskudsjord, der opstår fra gravearbejdet med bassinet (se figur 2). Bassinet skal fores med en kraftig pressing eller plastikmembran og tømmes efter behov. Indholdet skal håndteres i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Figur 2. Illustrativ figur der viser placeringen af opsamlingsbassin og barriere. Figuren er ikke målfast.

Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen¹ § 17, skal saftgivende ensilage opbevares i et ensilageopbevaringsanlæg. Videre fremgår det af § 18 at kun ikke-saftgivende ensilage må opbevares i markstak.

Silkeborg Kommune **indskærper** derfor at saftgivende ensilage fremadrettet skal opbevares i et ensilageopbevaringsanlæg og at den nuværende stak fjernes så hurtigt som muligt. Det vil sige når den igangværende ensilagestak er brugt op skal der tages hul på markstakken. Der vil blive fuldt op på forholdet i forbindelse med miljøtilsyn i foråret 2022

---

¹ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning nr. 1176 af 23. juli 2020

Klage

Tilsynsmyndighedens afgørelser efter stk. 1 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed jævnfør miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 3. Det samme gør sig gældende for håndhævelser efter husdyrgødningsbekendtgørelsen (§ 52).

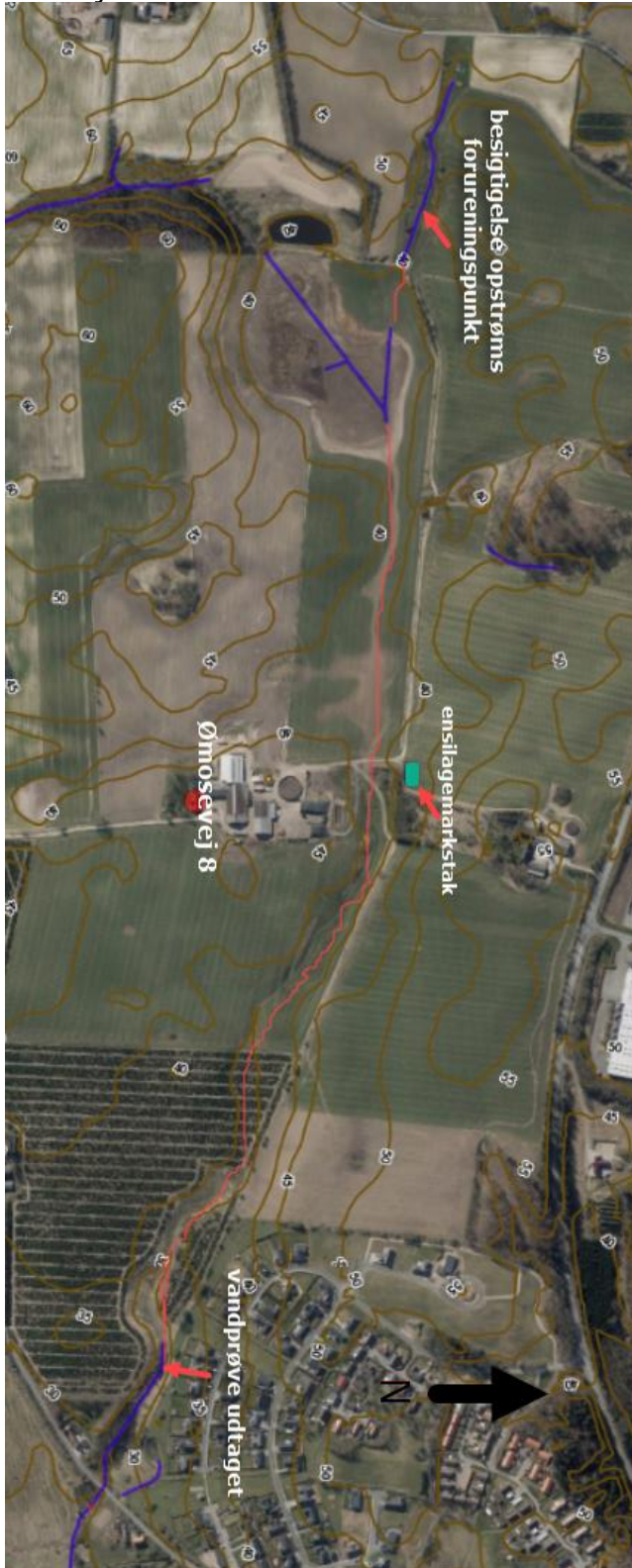
Med venlig hilsen

Morten Horsfeldt Jespersen
Natur- og Miljøchef

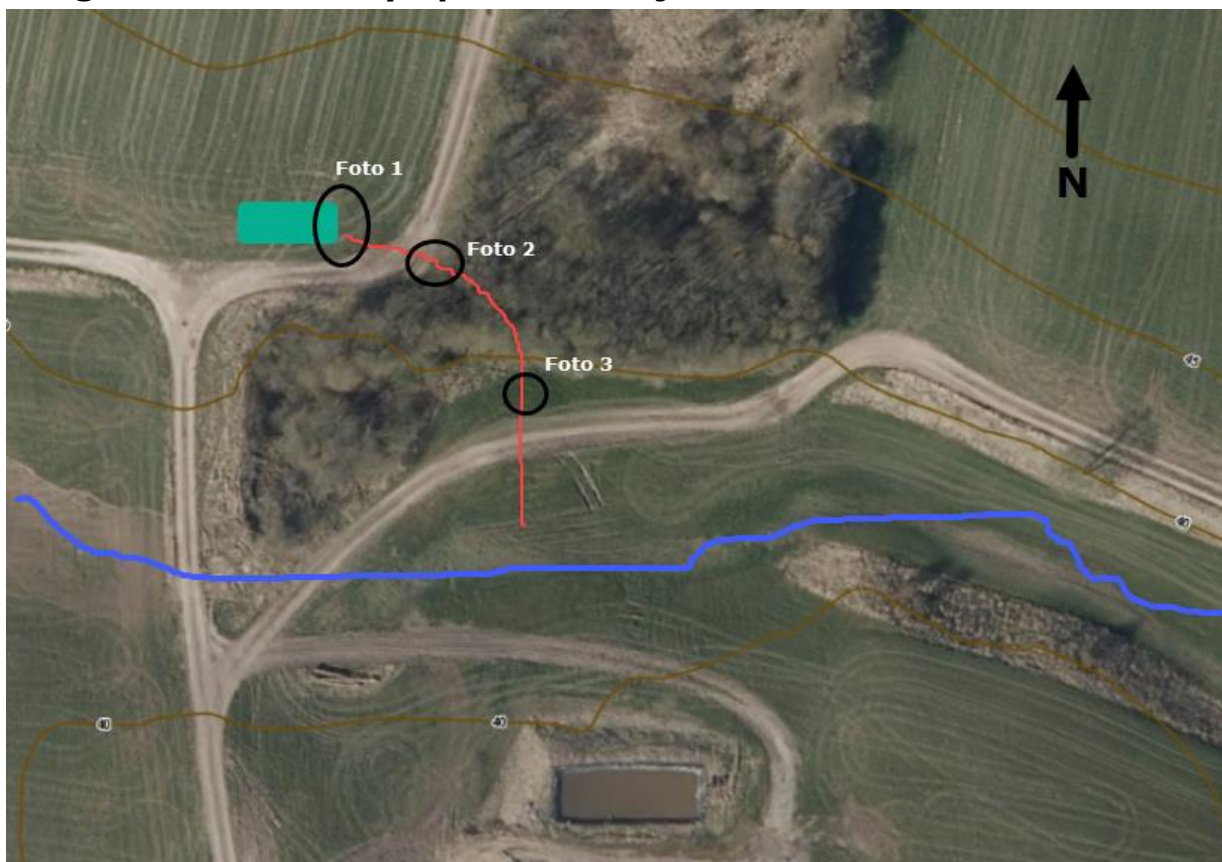
Mariann Nakano
Biolog

Bilag 1 - oversigtskort

Rød linje markerer den rørførte del af vandløbet

Bilag 2 – Foto fra tilsyn på Ømosevej 8

Oversigtskort, der viser hvor de enkelte fotos er taget. Den blå linje i bunden er det rørlagte vandløb, den røde linje er strømningsvejen for ensilagesaften og den grønne firkant er ensilagemarkstakken.

Foto 1: Viser tydeligt saftfløb fra stakken.

Foto 2: Afløb fra stakken mod øst. Randen er gravet for at tage overfladevandet fra den markvej, der går mod nord. Der er kraftig hældning fra markarealerne ned mod dette hjørne.

Foto 3: ensilagesaft fra foto 2, der fortsætter ned af marken mod bunden af dalen. Som det ses, er vandet næsten sort og har en metallisk overflade.

Bilag 3 - Uddrag fra Miljøbeskyttelsesloven

§ 27. *Stoffer, der kan forurene vandet, må ikke tilføres vandløb, søer eller havet, ligesom sådanne stoffer ikke må oplægges således, at der er fare for, at vandet forurenes. Der kan dog efter § 28 gives tilladelse til, at spildevand tilføres vandløb, søer eller havet.*

Stk. 2. Stoffer, jf. stk. 1, der er aflejrede i vandløb, søer eller havet, må ikke uden kommunalbestyrelsens tilladelse påvirkes, så de kan forurene vandet.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om eller bestemme, at de stoffer, der er nævnt i stk. 1, i særlige tilfælde kan tilføres vandløb, søer eller havet, samt om, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse herom, og om afgrænsningen i havet af den enkelte kommunes kompetence.